

Sygn. akt VIII C 322/16

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Zuchora

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2016 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko M. H.

o zapłatę 5.100 zł

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 322/16

UZASADNIENIE

W dniu 25 listopada 2015 roku powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanej M. H. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 5.100 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 września 2013 roku do dnia zapłaty, a także wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1.200 zł.

W uzasadnieniu powód podniósł, że dochodzona pozewm wierzytelność wynika z braku zapłaty przez pozwaną kwoty z tytułu zawartej w dniu 25 września 2013 roku z pierwotnym wierzycielem (...) Sp. z o.o. Sp.K. umowy sprzedaży, na mocy której pozwana nabyła za kwotę 5.100 zł sprzęt AGD. Pozwana nie zapłaciła ceny towaru, zaś na podstawie umowy o przelew wierzytelności, powód przejął prawa do wierzytelności wobec pozwanej z tytułu umowy sprzedaży. **(pozew k. 2-4)**

Postanowieniem z dnia 2 grudnia 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził w sprawie brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał rozpoznanie sprawy tutejszemu Sądowi. **(postanowienie k. 4v)**

Następnie powód uzupełnił braki pozwu po przekazaniu sprawy z e.p.u. i podtrzymał powództwo w całości. Jednocześnie w piśmie procesowym z dnia 28 stycznia 2016 roku powód zmodyfikował powództwo w zakresie żądania zasądzenia odsetek ustawowych, w ten sposób, że wniósł o ich zasądzenie:

- za okres od listopada 2013 roku do grudnia 2015 roku: od kwot po 141,66 zł od 1-go dnia każdego miesiąca do dnia 31 grudnia 2015 roku,

- za okres od stycznia 2016 roku do września 2016 roku: od kwot po 141,66 zł od 1-go dnia każdego miesiąca do dnia zapłaty,

- od kwoty 141,90 zł od dnia 1 października 2016 roku do dnia zapłaty.

Ponadto wniósł o zasądzenie dalszych odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 5.100 zł od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty. **(pozew k. 18-21, pismo procesowe powoda k. 13-14)**

Na rozprawie w dniu 22 czerwca 2016 roku w imieniu powoda jego pełnomocnik nie stawił się – został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy. Pozwana nie stawiła się na termin rozprawy, pomimo prawidłowego wezwania, nie żądała przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności, nie złożyła w sprawie żadnych wyjaśnień, w tym odpowiedzi na pozew. Mając powyższe na uwadze, Sąd wydał wyrok zaoczny. **(skrócony protokół rozprawy k. 35, potwierdzenia odbioru k. 32, k. 34, wyrok zaoczny k. 35)**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana M. H. zawarła z pierwotnym wierzycielem (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością Spółką Komandytową z siedzibą w P. umowę sprzedaży. W umowie tej wskazano, że przedmiotem sprzedaży jest koc, poduszka oraz 13 innych przedmiotów oznaczonych skrótami (m.in. Pw+P, R+P, PAR, Kw+P, N). Cena opisanych towarów została oznaczona na kwotę 9.500 zł, przy czym pozwaney został udzielony upust w wysokości 4.400 zł, co dało cenę końcową w kwocie 5.100. Ponadto w umowie wskazano, że płatność zostanie rozłożona na 36 rat, przy czym wysokość raty z odsetkami została oznaczona dwukrotnie, na poziomie kwoty 155 zł i kwoty 192 zł, z czego kwota 155 zł została przekreślona. Pod przekreśleniem nie widnieje podpis żadnej ze stron umowy, jak również adnotacja, kiedy przekreślenie to zostało uczynione. W umowie nadpisano także – bez poczynienia jakiegokolwiek pisemnego wyjaśnienia – informacje dotyczące pozwaney w rubrykach 1-2, 4-6, 8 i 10. W umowie nie został nadto oznaczony termin płatności, zaś data zakupu towaru przez pozwaną jest nieczytelna. Nie określono także, jakiemu oprocentowaniu zostały poddane odsetki składające się na wysokość każdej raty, jak również, czy którakolwiek ze stron miała możliwość jej wypowiedzenia. **(dowód: kserokopia umowy k. 27, okoliczności bezsporne)**

W dniu 15 maja 2014 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowa z siedzibą w P. zawarła z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. umowę o przelew wierzytelności w liczbie 2.532, wyszczególnionych w załączniku nr 1, których wartość została oznaczona na kwotę 9.173.785,26 zł.

Następnie w dniu 24 kwietnia 2015 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. zawarła z powodem (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. aneks nr (...) do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 19 grudnia 2014 roku, na mocy którego zmianie uległy postanowienia § 2 ust. 2 i § 3 ust. 1-3 umowy. W myśl aneksu § 2 ust. 2 umowy otrzymał brzmienie: przedmiotem sprzedaży jest pakiet wierzytelności obejmujący 2.340 wierzytelności o łącznej wartości należności głównej w kwocie 8.536.636,76 zł.

Do akt załączono ponadto ujęty w formie tabeli wykaz, w treści którego wskazano przy nazwisku pozwaney: wartość umowy – 5.100 zł, wartość umowy po oprocentowaniu – 6.912 zł. **(dowód: kserokopia umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 15 maja 2014 roku k. 22-24, kserokopia aneksu nr do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 19 grudnia 2014 roku k. 25, kserokopia tabeli k. 25v.-26, okoliczności bezsporne)**

Do dnia wyrokowania pozwana nie uregulowała zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem. **(okoliczność bezsporna)**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie było zasadne i nie zasługiwało na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. nie wykazał swojej legitymacji czynnej do występowania w przedmiotowym procesie. Powód w żaden sposób nie udowodnił, że przysługuje mu wierzytelność w stosunku do pozwanej M. H. wynikająca z zawartej przez pozwaną z pierwotnym wierzycielem umowy sprzedaży w wysokości dochodzonej przedmiotowym powództwem. Powód nie wykazał, że skutecznie nabył wierzytelność względem pozwanej od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., wobec nie wykazania, że podmiot ten przeniósł na jego rzecz wierzytelność wobec pozwanej, którą wcześniej nabył od pierwotnego wierzyciela (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki Komandytowej z siedzibą w P.. Wprawdzie powód załączył umowę cesji wierzytelności zawartą pomiędzy (...)V. a L. and H., to jednak do akt sprawy nie została załączona umowa sprzedaży wierzytelności zawarta pomiędzy powodem a spółką (...). Powód poprzestał wyłącznie na załączeniu aneksu do tejże umowy, w którym wskazano li tylko liczbę sprzedawanych wierzytelności oraz ich wartość, jak również cenę ich zakupu. Z dokumentu tego nie wynika natomiast, jakie wierzytelności podlegały sprzedaży na rzecz powoda, w szczególności, czy były to te same wierzytelności, które spółka (...) nabyła od pierwotnego wierzyciela na podstawie umowy cesji z dnia 15 maja 2014 roku. W ocenie Sądu nawet jeśli hipotetycznie założyć, że spółka (...) przeniosła na rzecz powoda wierzytelności wcześniej nabyte od pierwotnego wierzyciela, uważna analiza akt sprawy prowadzi do jednoznacznego wniosku, że pakiet wierzytelności scedowanych na powoda różnił się liczbowo, od pakietu, jaki spółka (...) nabyła w oparciu o umowę cesji z dnia 15 maja 2014 roku. W umowie tej liczbę wierzytelności oznaczono bowiem na 2.532, zaś ich wartość na 9.173.785,26 zł, tymczasem w treści aneksu do umowy cesji z dnia 19 grudnia 2014 roku (a więc umowy niezłączonej przez powoda) jako liczbę zbywanych wierzytelności wskazano – 2.340, zaś jako ich wartość – 8.536.636,76 zł. Jednocześnie w aktach sprawy próżno szukać jakichkolwiek dokumentów, które dawałyby podstawę do wniosku, że pakiet 2.340 wierzytelności obejmował wierzytelność wobec pozwanej. Powód nie wykazał zatem, że przedmiotem przelewu pomiędzy nim a spółką (...) choćby w założeniu miała być wierzytelność dochodzona od pozwanej. Powód, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, nie złożył bowiem ani umowy cesji wierzytelności z dnia 19 grudnia 2014 roku, ani też żadnego załącznika do tej umowy wskazującego na wierzytelności objęte umową, a następnie aneksem do tejże.

Legitymacji czynnej powoda nie dowodzi również załączona do akt sprawy tabela określająca zadłużenie pozwanej, tego rodzaju dokument nie może bowiem stanowić i nie stanowi dowodu na fakt nabycia przez powoda wierzytelności względem pozwanej. Jest to tzw. dokument prywatny, którego formalna moc dowodowa, jak stanowi art. 245 k.p.c., ogranicza się do domniemania, że autor dokumentu złożył oświadczenie nim objęte. Tylko w takim zakresie dokument ten nie budzi wątpliwości Sądu. Materialna moc dowodowa tego dokumentu, bez poparcia go odpowiednimi dokumentami źródłowymi jest nikła. Zauważenia wymaga przy tym, że omawiana tabela nie została w żaden sposób opisana, nie wiadomo zatem, czy stanowi ona wyciąg z załącznika nr 1 do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 15 maja 2014 roku, który to załącznik w myśl postanowień tejże umowy miał zawierać listę wierzytelności podlegających sprzedaży, czy też została ona sporządzona w innym celu i przy innej okazji. Jednocześnie przypomnienia wymaga, że treść oświadczenia zawartego w dokumencie prywatnym nie jest objęta domniemaniem zgodności z prawdą zawartych w nim twierdzeń. Zatem dokument prywatny nie jest dowodem rzeczywistego stanu rzeczy (por. wyrok SN z dnia 25 września 1985 r., IV PR 200/85, OSNC 1986, nr 5, poz. 84).

Podkreślić w tym miejscu należy, że powód będąc podmiotem, którego istotną działalnością jest skupowanie wierzytelności pieniężnych na dużą skalę, z uwagi na zakres prowadzonej działalności winien w sposób bezsporny wykazać, że nabył ze skutkiem prawnym określoną, konkretną wierzytelność, wobec wskazanej osoby.

W konsekwencji uznać należy, że powód, od początku postępowania reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, w żaden sposób nie wykazał, że nabył wierzytelność względem pozwanej. Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. W przedmiotowej sprawie to powód winien udowodnić, że nabył ze skutkiem prawnym wierzytelność względem pozwanej wynikającą z przedmiotowej umowy pożyczki, i że pozwana powinna zapłacić mu należność w opisanej pozwem wysokości. Stosownie bowiem do treści art. 232 k.p.c. to strony są obowiązane wskazywać dowody

dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Wskazać przy tym należy, że obowiązujące przepisy (art. 207 § 6 k.p.c.) nakazują stronom postępowania przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym zajmuje stanowisko w sprawie (pozwie, odpowiedzi na pozew, sprzeciwie). Już zatem w treści pozwu powód winien niezwłocznie przedstawić wszelkie wnioski dowodowe i dowody na uzasadnienie swoich twierdzeń faktycznych (B. K., Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. S. P.. (...) -148). Wskazać bowiem należy, że § 2 art. 217 k.p.c. jasno wskazuje, że fakty i dowody winny być przytaczane „we właściwym czasie” pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych (por. Komentarz do art. 217 Kodeksu postępowania karnego: P. Telenga i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. WKP, 2012; T. Żyznowski i inni, Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom I. Artykuły 1-366. Lex, 2013; B. Karolczyk, Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. St.Prawn. 2012/1/123-148).

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należy, że powód nie udowodnił, że pozwana ma obowiązek zapłaty na jego rzecz jako cesjonariusza kwoty
kwoty dochodzonej pozwem.

Jedynie na marginesie wskazać należy, że strona powodowa nie udowodniła również samego żądania pozwu. Uzasadniając roszczenie powód przedstawił wyłącznie umowę sprzedaży, która jednak nie tylko ma charakter dość ogólnikowy, ale nadto analiza jej zapisów rodzi wątpliwości, co do tego, które z nich w rzeczywistości wiązały pozwaną. I tak w omawianej umowie w sposób zupełnie nieczytelny została oznaczona data jej zawarcia, w sposób niemożliwy do odszyfrowania określono przedmiot umowy, sprzedawca w przeważającym zakresie posłużył się bowiem skrótami, których znaczenie nie zostało wyjaśnione, w umowie brak jest ponadto jakichkolwiek zapisów dotyczących wartości odsetek, które składają się na wysokość każdej z rat, a także terminu wymagalności każdej z nich (w umowie nie została wypełniona rubryka „termin płatności”). Co więcej, w umowie wpisano dwie różne wysokości raty, przy czym kwota 155 zł została przekreślona, a obok niej widnieje kwota 192 zł. Modyfikacja ta nie została jednak opatrzona żadną adnotacją, ani podpisem stron. Tym samym nie wiadomym jest, czy owa ingerencja w treść postanowień umowy była czyniona w obecności pozwanej i czy wyraziła ona na nią zgodę. Zastanawiającym jest również fakt nadpisania zapisów zamieszczonych w rubrykach 1, 2, 4, 5, 6, 8 i 10, a dotyczących tożsamości kupującego, jego adresu oraz numeru telefonu, przy czym także w tym przypadku owo nadpisanie nie zostało opatrzone żadnym komentarzem, czy też podpisem stron, co już samo w sobie rodzi poważne wątpliwości w zakresie autentyczności przedłożonej przez powoda umowy. Umowa nie zawiera również zapisów, które odnosiłyby się do sytuacji niewywiązania się przez pozwaną z obowiązku terminowego uiszczania rat, w szczególności nie została przez strony uregulowana kwestia ewentualnej możliwości wypowiedzenia umowy przez sprzedającego i postawienia całości zadłużenia w stan wymagalności. Uwadze Sądu nie uszło i to, że modyfikując żądanie pozwu w zakresie dotyczącym odsetek (pismo procesowe opatrzone datą 25 stycznia 2016 roku) strona powodowa wniosła o ich zasądzenie m.in. od należności jeszcze niewymagalnych, tj. obejmujących okres od lutego do października 2016 roku, z terminem ich płatności oznaczonym na dzień 1-go każdego miesiąca. Takie sformułowanie żądania implikuje oczywistą konstatację, że powód także w zakresie należności głównej dochodził częściowo należności przyszłych, których termin płatności przypadł po dacie wytoczenia powództwa oraz dacie jego modyfikacji. Znamiennym jest przy tym, że wysokość miesięcznego zobowiązania pozwanej oznaczona przez powoda w omawianym piśmie procesowym (35 x 141,66 zł + 1 x 141,90 zł) jest zupełnie inna od wysokości raty wskazanej w treści umowy sprzedaży (155 zł albo 192 zł), powód nie wyjaśnił zaś w żaden sposób tej rozbieżności.

W świetle powyższych okoliczności, nie sposób uznać, że roszczenie powoda zostało udowodnione. Jego wysokość w świetle załączonych dokumentów jest bowiem niemożliwa do zweryfikowania.

W przedmiotowej sprawie Sąd wydał wyrok zaoczny, z uwagi na spełnienie przesłanek z art. 339 § 1 k.p.c. i art. 340 k.p.c. Wydanie wyroku zaocznego nie przesądzało jednak o uwzględnieniu powództwa.

Z przepisu art. 339 § 2 k.p.c. wynika bowiem, że sąd przyjmuje za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba, że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Przewidziane w przepisie art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda zastępuje postępowanie dowodowe tylko wówczas, gdy twierdzenia te nie budzą uzasadnionych wątpliwości.

W przedmiotowej sprawie twierdzenia faktyczne powoda budziły jednak uzasadnione wątpliwości Sądu w świetle dokumentów załączonych do pozwu.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd wydając w sprawie wyrok zaoczny oddalił powództwo w całości.